

ИЛИНДЕНСКИ ЛИСТЪ

БИБЛИОТЕКА
при Народното читалище
"Отец Паисий 1819"
гр. Сандански

ИЗВЪНРЕДНО ИЗДАНИЕ НА ИЛИНДЕНСКАТА ОРГАНИЗАЦИЯ
ПО СЛУЧАЙ ГОДИШНИНАТА НА ИЛИНДЕНСКОТО ВЪЗСТАНИЕ

Редакторъ: ХР. ШАЛДЕВЪ

Стружкото Илинденско знаме

Македонски псаломъ

(Посвещава се на илинденци)

Да славимъ свещени кедъръ,
Що въ бранитѣ ноци шуми,
Шуми и вѣсти победа
Надъ вражески черни земи.

Гадае той тѣхния жребий
По кобна червена звезда,
Че огънь и моръ ще изтрѣби,
И ниви, гори и стада;

Рѣкитѣ гробове ще влачатъ,
И вълци ще виятъ по тяхъ,
Въ утроби деца ще заплачатъ,
Скалитѣ ще трѣпнатъ отъ страхъ.

И пролѣтъ, и лѣто, и зима
Ще минатъ низъ пусти страни,
Ржждата, отровна плѣсень,
Ще спомнятъ за живитѣ дни.

Надъ гроба на мрачния Каинъ
Ще сиятъ фѣртунитѣ сиянъ,
И духъ безподслоненъ, разкаянъ
Ще хлопа на нашия прагъ.

Но святата мѣсть ще обсеби
Славата на разпнатиотъ Богъ,
Ще гръмне сръдъ иростъ и мълнии
Гласътъ на библейски пророкъ.

Тодоръ Траянковъ

20 юлий (2 августъ)

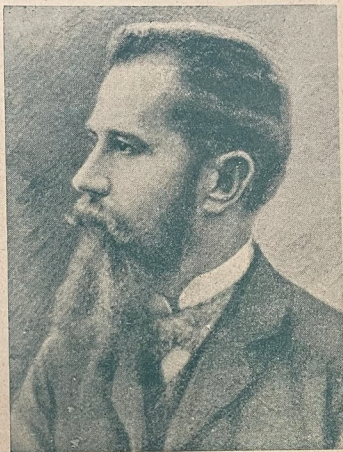
Когато през бурната 1878 година въ Берлинъ усилията и надеждитъ на българското племе за свободенъ животъ бѣха разбити, шепя ентузиазирани македонски българи, пропити отъ идеитъ на френската революция и минали презъ пламъцитъ на възраждането ни, преди 42 години въ столицата на Македония — Солунъ, дадоха клетва да пробудятъ заспалия презъ течение на петъ вѣка духъ на Крали-Марко, като опредѣлиха своето политическо вѣрю съ думитъ: *Автономия на Македония*.

И почна се една подземна, тайна апостолска дейность срѣдъ всички сѣловия на македонското население, което следъ 10 години създаде една нова дата, едно име — *Илинденъ*.

Всрѣдъ полунощната тишина, когато цѣлата природа спи въ безгриженъ и дълбокъ сънъ, македонската рая на турския султанъ, потискана и измъчвана цѣли петъ вѣка, заяви високо на турцитъ и европейската дипломация, че тя не желае вече да робува, че съ собственитъ си сили пристѣпва да извоюва своята свобода.

Позивътъ на генералия въстанически шабъ за обявяването на въстанието бѣ изслушанъ отъ нея съ умиление и гръмогласно „ура“. Пламъцитъ на подаленитъ бейски конаци и правителствени сгради, смѣлитъ и дръзки нападения върху разквартируванитъ по главни селища и стратегически пунктове султански гарнизони и доброволческитъ турски отряди, прекъсването на телеграфнитъ и желъзопътни съобщения, показаха на турцитъ и евро-

Отъ върха Победоносецъ надъ Пелистеръ и Бабуна, надъ Галичица, Вичъ, Бигла, надъ Осогово и Пиринъ проехтъ гласа на македонския селянинъ,

Даниелъ Груевъ

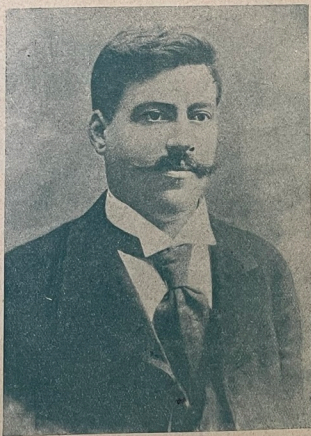
който бѣ продавъ вола си, за да си купи пушка, а на Илинденъ 1903 г. захвърли ралото и мотиката и пое пътя на бунта.

Три месеци въстаналиятъ робъ държеше друмица и клисури, паруваше надъ планини и полета; три месеца сърцето на Македония туптѣше чрезъ ехтежа на кървава борба за животъ или смъртъ, които се започна отъ две не равни страни.

Бори се той геройски и, сплотенъ като единъ човѣкъ, съ надежда и увѣреностъ да изнесе борбата до благополученъ край.

И когато той се прибра при пепелищата на своитъ жилища, не заплака за изгубеното и не проклетъ своитъ вдѣхновители, защото подъ пепелищата на своитъ домове той виждаше заровени и собственото си старо малодушие, и чифлигарското си тегло. Той не жалѣше за несполуката въ борбата си въ масовото боево кръщение, защото въ тоя бой и чрезъ него той издигна могъществото на своя духъ, което на вѣки създаваше отъ него единъ неумолимъ борецъ и големъ вече гражданинъ на свободна Македония. Не жалѣше той и за изгубения въ боеветъ свой братъ, защото чувствуваше и разбираше, че славнитъ спомени за подвизитъ и жертвитъ презъ въстанието ще подготвятъ нови бойни полкѣния, които ще продължатъ неговата борба.

И все пакъ, съ скъпата постеля отъ човѣшки

Гане Дѣлчевъ

пейскитъ дипломати, че македонската рая е способна и решена да се бори за свободата си или да умре за нея.

трупове и оожарени кжци, що въстанието даде, бѣ поставенъ пиедестала на македонската свобода. Преди всичко, събуди се и се възроди духа на македонския българинъ и, второ, предизвика се намѣсата на великитѣ сили.

Отсега потрѣбенъ бѣ духъ на примирителность, духъ на единомислие и единоействие, предвидливостъ и тактъ, за да се дойде до въжделената пълна свобода.

Нови и голѣми събития, обаче, станали извънъ неговата воля и извънъ неговата срѣда, помрачиха появилата се зора на свободата и свършено я по-

тулиха, за да се открие тя наново отъ младитѣ поколѣния, проникващи се отъ духа на Илинденъ.

И тая година, когато прокуденитѣ македонски синове се приканватъ на Илинденъ да си спомнятъ и манифестиратъ мъченичеството на Македония и тѣхното тегло на изгнанници, нека всички се провикнемъ отъ духа на Илинденъ, за да се отдаде почитъ къмъ падналитѣ наши братя и се заяви на свѣта, че Македония е жива.

Прочее, Илинденъ е предъ насъ, духътъ на падналитѣ е надъ насъ. Нека той пребжде въ нашитѣ души всѣкога и всѣкжде.

Хр. Шалдевъ